

CONCURSUL NAȚIONAL TRANSCURRICULAR DE LECTURĂ ȘI
INTERPRETARE

„IONEL TEODOREANU”

Ediția a XVI-a, Iași, 12-15 mai 2022

Clasa a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Total: 100 de puncte.
- Timp de lucru: 3 ore.

Subiectul I**70 de puncte**

Citește cu atenție textele următoare, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:

A. Lectura textului literar (40 de puncte)

După o vreme, departe în păduri, au început să se întrezărească, albăstrui, alți munți ce se răsfirau ca o adunătură de uriași cu capul în nori. Împinsura* se îndrepta spre pădure și, cu cât se apropia, cu atât copacii se vedeau tot mai mari și mai mari. Imediat înaintea lor a apărut suprafața ca de mercur a Râului Treceții, granița vie dintre colonii și lumea celor Nouă Cetăți. Împinsura s-a înălțat ușor și s-a săltat până la primii stejari. După ce au intrat în pădure, au mai mers preț de vreo două ceasuri. Pădurea sclipea într-un verde năucitor, ducându-și cărările întortocheate printre trunchiuri și flori. Câțiva pițigoii albaștri se învârteau înaintea drumeților ciripind neobosiți. Împinsura înainta constant pe drumul larg, dar se poticnea binișor la fiecare curbă mai serioasă dictată de o rădăcină cât trupul unui elefant. Au trecut de la câteva parcele cu locuitori puțini, apoi au depășit un han mare din care răsuna muzică, apoi au zburat pe lângă un grup de pitici care călătorea în aceeași direcție. Ionuț se aplecă peste marginea jilțului, cât putu el de mult, cu gura căscată. Erau, după cum e ușor de bănuț, primii pitici în carne și oase pe care îi vedea băiatul. Drumeții s-au ferit cu respect din calea Amoralului și, scoțându-și în grabă căciulile moțate, le făceau semne de salut celor doi. La câțiva copaci distanță, împinsura opri. Amoralul coborî împreună cu Ionuț și abia atunci băiatul văzu sub crengile unui stejar uriaș cu ghindele cât știuletele de porumb mesele micuțe cu ștergere verzi ale unui han din Pădurea Întunecată. Arăta exact ca în oglinzile cu imagini.

Moni Stănilă, Războiul solomonarilor (2018)

*împinsură – „jilț uriaș din lemn alb cu încuietori și cuie de cristal” (explicația autoarei)

1. Menționează o temă a fragmentului dat, ilustrând-o cu o secvență semnificativă. **5 puncte**
2. Prezintă, în 30 – 60 de cuvinte, o trăsătură a unuia dintre personajele din textul dat. **5 puncte**
3. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, semnificația secvenței: *Pădurea sclipea într-un verde năucitor, ducându-și cărările întortocheate printre trunchiuri și flori.* **5 puncte**
4. Prezintă două caracteristici ale textului narativ, identificate în fragmentul citat. **5 puncte**
5. Redactează o compunere, de minimum 200 de cuvinte, în care, valorificând fragmentul dat, dar și un alt text literar din lectura ta suplimentară, să îți exprimi opinia despre fascinația unui tărâm necunoscut. **20 de puncte**

B. Lectura textului nonliterar (30 de puncte)Ora 12 ¹/₂

Va trebui să plec în câteva minute. Soarele a pus stăpânire pe locul meu de sub brazi. E semn că trebuie să cobor. Am avut trei ceasuri de singurătate în micuțul meu luminiș. Pădurea m-a învăluit în tăcerea ei. N-am mai citit nimic. Nicio pagină. Am privit cerul și cetina de deasupra mea, am ascultat foșnetul frunzelor, am alungat furnici de pe cuvertura mea și n-am avut nimic în gând. Nu m-am gândit la nimic. Am zis: cerul e albastru, cerul e albastru. M-am încălzit în pace la soare, am alergat cântând sub

razele soarelui, apoi am venit să mă întind la umbră, în tihnită prospețime a umbrișului de sub uriașii mei brazi. Și am rămas așa, cu ochii închiși, în liniștea care mă înconjură. Cu ochii deschiși, albastrul intens al cerului îmi copleșește pupilele. Nu mai vreau să mă gândesc la nimic. [...]

13 august [1936], joi, ora 16

Liniștea, Doamne, liniștea asta! Nu știu dac-am s-o mai am vreodată, și doară încă nici n-am gustat bine din ea. Azi am remarcat (cu toate că o văzusem de atâtea ori) că sunt instalată aici pe marginea unei văi largi de vreo șase-șapte metri și adânci de vreo cinci. Brazii la umbra cărora sunt întinsă pornesc din fundul acestei văi. Sunt înconjurată, din toate părțile, de pădurea de mesteceni și stejari. Brazii sunt mai rari. Acum, s-a înnorat și cerul de deasupra mea e alb, numai înainte albastrul se întinde și-l zăresc pur și liniștitor printre pomi.

Jeni Acterian, Jurnalul unei fete greu de mulțumit, 1929-1953 (1991)

1. Notează, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare variantei corecte de răspuns. Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în cuvintele din seria:
 - a) *adânci, deschiși, pace;*
 - b) *ceasuri, ei, cerului;*
 - c) *cetina, tăcerea, umbrișului;*
 - d) *închiși, furnici, prospețime.***5 puncte**
2. Construiește un enunț în care substantivul *pagină* din secvența: *N-am mai citit nimic. Nicio pagină.*, să fie folosit cu sens figurat. **5 puncte**
3. Notează sinonime potrivite pentru sensul din context al cuvintelor: *pădurea, învăluit, am alergat, intens, am remarcat.* **5 puncte**
4. Precizează valoarea morfologică pentru fiecare cuvânt subliniat în fragmentul dat. **5 puncte**
5. Rescrie următorul enunț, trecând primul verb la timpul mai-mult-ca-perfect, iar pe al doilea, la modul condițional-optativ, timpul perfect: *E semn că trebuie să cobor.* **5 puncte**
6. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, o asemănare de conținut între textul A și textul B. **5 puncte**

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Privește cu atenție tabloul *Femeie în pădure* de Ion Andreescu (1850-1882), apoi rezolvă următoarele sarcini de lucru:

1. Prezintă un detaliu cromatic sau de compoziție care ți-a atras atenția în imaginea dată, utilizând două procedee artistice învățate. **5 puncte**

2. Valorificând sugestiile tabloului și ale textului literar de la Subiectul I. A, redactează o compunere narativă de cel puțin 250 de cuvinte, cu titlul ***O întâlnire neobișnuită***, imaginând o întâmplare desfășurată la hanul din Pădurea Întunecată, în care femeia din imagine să devină personaj.

Pentru obținerea punctajului acordat, vei avea în vedere:

- respectarea particularităților textului narativ;
 - adecvarea compunerii la cerință, prin valorificarea creativă a textului indicat, a picturii și a titlului propus;
 - îmbinarea tiparului narativ cu cel descriptiv;
 - respectarea normelor de redactare și de exprimare scrisă.
- 15 puncte**

